

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง” มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาแบบแผนการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) กล่าวคือ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร(Documentary Analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาแบบแผนการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง

๓.๒ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๒.๑ ประชากรจากการวิจัยเชิงปริมาณ คือ เจ้าอาวาสวัดที่มีต่อการพัฒนาแบบแผนการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง มีวัดจำนวน ๒๐๔ วัดซึ่ง จำนวนประชากร ๒๐๔ รูป^๑

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง มาจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^๒ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๓๒ รูป โดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple

^๑สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, บัญชีรายชื่อวัดทั่วประเทศ, จำทำโดย ฝ่ายศาสนสถานและควบคุมทะเบียนวัด, ๒๕๕๖, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.onab.go.th/> (๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗).

^๒ธานินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : ปิสนิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๒), หน้า ๔๘ – ๔๙.

Random Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionare) แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างตามตาราง ๓.๑ มีดังนี้

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่ศึกษา	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (รูป)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
๑) เจ้าอาวาสวัดใน อำเภอเมืองอ่างทอง	๓๘	๒๕
๒) เจ้าอาวาสวัดใน อำเภอวิเศษชัยชาญ	๕๑	๓๓
๓) เจ้าอาวาสวัดใน อำเภอแสวงหา	๒๑	๑๔
๔) เจ้าอาวาสวัดใน อำเภอป่าโมก	๒๐	๑๓
๕) เจ้าอาวาสวัดใน อำเภอโพธิ์ทอง	๔๐	๒๖
๖) เจ้าอาวาสวัดใน อำเภอไชโย	๒๔	๑๖
๗) เจ้าอาวาสวัดใน อำเภอสามโก้	๑๐	๕
รวมทั้งสิ้น	๒๐๔	๑๓๒

๓.๒.๓ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant)

ผู้วิจัยได้มาจากกลุ่มพระภิกษุผู้บริหารวัด จำนวน ๒๕ รูป ดังนี้

๑. พระราชสุวรรณเวที (ประถม กนต์สีโล) เจ้าคณะจังหวัดอ่างทองและเจ้าอาวาสวัดต้นสน ตำบลตลาดหลวง อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๒. พระสิทธิพัฒนารมณ์ (ณรงค์ สิริปัญโญ) รองเจ้าคณะจังหวัดอ่างทอง เจ้าอาวาสวัดไชโยวรวิหาร ตำบลไชโย อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๓. พระศรีวิสุทธิโสภณ (สนอง เดชวีโร) เจ้าคณะอำเภอเมืองอ่างทองและเจ้าอาวาสวัดเชิงหวาย ตำบลหัวไผ่ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๔. พระครูสุสุทธิกิจจาทร (ประเวศ สุทธิธนาโณ) เจ้าคณะอำเภอแสวงหาและเจ้าอาวาสวัดอ่างทองวรวิหาร ตำบลบางแก้ว อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

๕. พระครูปัญญาประโชต (พยับ ปญญาโสโต) เจ้าคณะอำเภอวิเศษชัยชาญ เจ้าอาวาสวัดห้วยโรง ตำบลห้วยคันแหลน อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

๖. พระครูสุกิตติยาภิวัฒน์ (จรุง วชิราวุโธ) เจ้าคณะอำเภอโพธิ์ทอง เจ้าอาวาสวัดท่าโขลงกิตติยาราม ตำบลบ่อแร่ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

๗. พระมหาวีระ (วีระ วีรญาณ ปธ. ๘) เจ้าคณะอำเภอโพธิ์ทอง เจ้าอาวาสวัดนางในธัมมิการามตำบลศาลเจ้าโรงทอง อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

๘. พระราชสุธรรมาภรณ์ (วิวัฒน์ จิตเปโม), เจ้าคณะอำเภอบ้านโป่ง เจ้าอาวาสวัดบ้านโป่งวรวิหาร ตำบลศาลบ้านโป่ง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดอ่างทอง

๙. พระครูวิสุทธิชัยคุณ (สอาด สุขีโว) เจ้าคณะอำเภอไชโย เจ้าอาวาสวัดมหานามตำบลไชโย อำเภอไชโย จังหวัดอ่างทอง

๑๐. พระครูสิริวิสุทธิกิจ (พิชญ์ วุฑฒิโก) เจ้าคณะอำเภอสว่างโคก เจ้าอาวาสวัดสว่างโคกตำบลวัดสว่างโคก อำเภอสว่างโคก จังหวัดอ่างทอง

๑๑. พระครูวรปัญญาโกศล (ปรีชา วรปญโญ) รองเจ้าคณะอำเภอเมืองอ่างทอง เจ้าอาวาสวัดทองคั้ง ตำบลโพสะ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑๒. พระครูอุโฆษธรรมนันท์ (สนั่น สุนนโท) รองเจ้าคณะอำเภอวิเศษชัยชาญ เจ้าอาวาสวัดกลางราชครูธาราม ตำบลหัวตะพาน อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

๑๓. พระครูสุพัฒน์วรกิจ (สุพจน์ สุวจฺจนฺโต) เจ้าคณะตำบลบ้านแห เจ้าอาวาสวัดช้างตำบลบ้านอิฐ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑๔. พระครูวิบูลธรรมประยุต (ประกอบ กบปาริ) เจ้าคณะตำบลบ้านอิฐ เจ้าอาวาสวัดช้างตำบลบ้านอิฐ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑๕. พระครูสถิตวรธรรม (อดิศักดิ์ อจลธมฺโม) เจ้าคณะตำบลบางแก้ว เจ้าอาวาสวัดราชปักษี ตำบลโพสะ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑๖. พระครูพิทักษ์จันทรังษี (วัชรินทร์ โชติธยาโน) เจ้าคณะตำบลหัวไผ่ เจ้าอาวาสวัดจันทรังษี ตำบลหัวไผ่ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑๗. พระครูนิเทศ์ธรรมรส (ไพฑูรย์ กนตธมฺโม) เจ้าคณะตำบลศาลาแดง เจ้าอาวาสวัดโล่ห์สุทธาวาส ตำบลตลาดหลวง อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑๘. พระครูกิตติยาภินันท์ (กิตติศักดิ์ กิตติภทฺโท) เจ้าคณะตำบลมหาไถไทย เจ้าอาวาสวัดโบสถ์ ตำบลย่านซื่อ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๑๙. พระครูปลัดณรงค์ ธรรมโรจน์ เจ้าคณะตำบลลาดกรวด วัดต้นสน ตำบลตลาดหลวง อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๒๐. พระครูวิเศษชัยวัฒน์ (เสวย อาภากริ) เจ้าอาวาสวัดชัยมงคล ตำบลตลาดหลวง อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๒๑. พระครูพิบูลพัฒน์พิมล (วิบูลย์ ปญฺญาวโร) เจ้าอาวาสวัดตาลเจ็ดช่อ ตำบลตลาดกรวด อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๒๒. พระครูวิศาลวรรณคุณ (วิรัตน์ อนุโลโย) เจ้าอาวาสวัดบ้านอิฐ ตำบลบ้านอิฐ อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๒๓. ว่าที่ ร้อยตรี ดร.จุลสัน ทนอินทร์อาจ ผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนา จังหวัดอ่างทอง

๒๔. นายประดับ เอี่ยมประชา ไวยาวัจกรวัดต้นสน ตำบลตลาดหลวง อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๒๕. นายชนัญ วงษ์แสงจันทร์ หัวหน้าแผนกช่างก่อสร้างวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง เลขที่ ๒ ถนนเทศบาล ๑๐ ตำบลตลาดหลวง อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง

๓.๒.๔ ผู้ให้ข้อมูลหลักการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

ผู้วิจัยได้ทำการสนทนากลุ่มเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group) จำนวน ๑๐ รูป/คน ดังนี้

๑. พระครูเกษมธรรมานุรักษ์ (ทวี เขมเทโว) เจ้าคณะตำบลสามโก้ จังหวัดอ่างทอง

๒. พระครูวิกรมธรรมโสภณ เจ้าอาวาสวัดหนองกร่าง จังหวัดอ่างทอง

๓. พระครูกิตติญาณวิสิฐ เจ้าอาวาสวัดสามขาว จังหวัดอ่างทอง

๔. พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญโญ, ดร. ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๕. พระมหาสุมนต์ สุนนโท ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดลาดทราย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖. พระครูวินัยธรเอก ชินวิโส ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดธรรมนาถ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๗. พระระพิน พุทธิสาร, ดร. อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

๘. ผศ.ดร.สุรพล สุธะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ และสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

๙. ดร.พิเชฐ ทังโต ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

๑๐. ดร.บุษกร วัฒนบุตร อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง โดยผู้วิจัยคัดเลือกแบบเจาะจง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๑ แบบสอบถาม

๓.๓.๑.๑ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑) ศึกษาหลักการและแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการจัดการ
สาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔) สร้างเครื่องมือ

๕) นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖) นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชาชนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่ม
ตัวอย่างเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗) ปรับปรุงแก้ไข

๘) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับ
กลุ่มตัวอย่าง

๓.๓.๑.๒ ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น
ตามกรอบการพัฒนารูปแบบการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง มีวัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาวิเคราะห์สภาพและปัญหาการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง เพื่อศึกษา
หลักการ และวิธีการจัดการสาธารณูปการของวัดในพุทธศาสนา เพื่อนำเสนอการพัฒนารูปแบบการ
จัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดย
แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่
อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสายสามัญ โดยใช้แบบสอบถามชนิดแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของพระภิกษุผู้บริหารวัดที่มีต่อการ
พัฒนารูปแบบการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง ใน ๒ ด้าน คือ ๑) ด้านการก่อสร้าง
๒) ด้านการบูรณปฏิสังขรณ์

ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Numerial Rating Scale)^๓ โดยกำหนดความ
 มากน้อยของระดับความคิดเห็น

โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นจากคำถามที่ผู้ศึกษากำหนดเกี่ยวกับ
 การพัฒนารูปแบบการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วน
 ประเมินค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้^๔

๕ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด

๔ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก

๓ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง

๒ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย

๑ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการ
 พัฒนารูปแบบการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง (Open ended Questionnaire)
 แบบสอบถามที่สร้างขึ้น

๓.๓.๑.๓ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำไปดำเนินการวิเคราะห์ และประเมินระดับคุณภาพความตรงของเครื่องมือ
 การวิจัย ดังนี้

๑) การวิเคราะห์ Face validity (ความตรงเชิงพินิจ) ซึ่งเป็นการตรวจสอบประเมิน
 คุณภาพของเครื่องมือการวิจัย โดยอาจารย์ที่ปรึกษา ทั้ง ๒ ท่าน ด้วยการตรวจสอบประเมินกรอบ
 เนื้อหา ขอบเขตของแบบสอบถามประเด็นสำคัญของการสอบถาม ตลอดจนการใช้ถ้อยคำสำนวน
 ภาษาเชิงวิชาการที่เหมาะสมและความเป็นเอกฉันท์ในการเก็บข้อมูล

๒) การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Contents validity) โดยการหาค่าดัชนีความ
 สอดคล้องของประเด็นคำถามการวิจัยกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในรูปแบบของเทคนิคการวิเคราะห์
 IOC (Index of Congruence)^๕ โดยผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยและเนื้อหาวิจัยไม่
 น้อยกว่า ๕ ท่าน ได้ผลการหาค่า IOC ๐.๐๕ ทุกข้อ โดยมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบ IOC ดังนี้

^๓ธีรยุทธ พึ่งเทียร, สถิติเบื้องต้นและการวิจัย, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุตรไพศาล, ๒๕๔๕),
 หน้า ๑๓๐.

^๔เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๗.

^๕สุรชัย ศิริโกการภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพ
 สตรี, ๒๕๕๖), หน้า ๑๒๙-๑๓๐.

๑. พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา, ดร. อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒. ผศ.ดร.ธัชชนันท์ อิศรเดช อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓. ผศ.ดร.เติมศักดิ์ ทองอินทร์ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๔. ดร.พิเชฐ หังโต อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕. ดร.บุษกร วัฒนบุตร อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงจากขั้นตอนการหาค่า IOC แล้วไปแจกให้กลุ่มบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)^๒ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Try Out) ทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๓๗๕

๓.๓.๒ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของเนื้อหาการวิจัยและวิเคราะห์สาระสำคัญจากนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการแล้วได้ร่างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบคุณภาพในด้านต่างๆ ดังนี้

๑) การใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาของข้อคำถาม

๒) โครงสร้างของประเด็นเนื้อหาคำถามที่ครอบคลุมสาระสำคัญเชิงการพัฒนารูปแบบการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง และประเด็นหลักนำเสนอการพัฒนารูปแบบการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง

^๒สิน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด, ๒๕๔๗), หน้า ๑๙๑.

๓) กรอบประเด็นและข้อคำถามครอบคลุมเนื้อหาสำคัญที่ต้องการตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพมีขั้นตอนดังนี้

๑) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** โดยการรวบรวมจากหนังสืออ้างอิงทางพระพุทธศาสนาต่างๆ จากฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ๒๕๓๙

๒) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** โดยการรวบรวมจากหนังสือ วารสารบทความวิจัยเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนข้อมูลทางสถิติที่รวบรวมโดยหน่วยงานราชการหรือสถาบันการศึกษาและแหล่งข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

(๑) จัดเตรียมเครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview Guide) กับกลุ่มพระภิกษุผู้บริหารวัด จำนวน ๒๕ รูป โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) โดยเลือกแบบเจาะจง

(๒) ติดต่อขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือที่จะเข้าสัมภาษณ์

(๓) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของผลการสัมภาษณ์แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การสัมภาษณ์ (Interview)

การวิจัยครั้งนี้ ใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal interview) ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑) ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ได้แก่ ก่อนลงสนามเพื่อรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้เริ่มต้นด้วยการนัดหมายวันเวลาที่จะสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับขอเอกสารต่างๆ พร้อมกันนั้น ผู้วิจัยจะต้องศึกษาประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เตรียมและศึกษาวิธีใช้เครื่องบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึกและอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

๒) ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ได้แก่ ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะสนทนาสร้างความคุ้นเคยกับผู้ให้สัมภาษณ์ แจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ อธิบายเหตุและขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียง

ในขณะที่สัมภาษณ์ ขออนุญาตใช้กล้องถ่ายรูปเพื่อใช้อ้างอิงในการสัมภาษณ์ รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่า ข้อมูลต่างๆ ที่บันทึกเสียงไว้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ

ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรจากพระภิกษุผู้บริหารวัดที่มีต่อการพัฒนารูปแบบการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง จำนวนประชากร ๒๐๔ รูป วิเคราะห์คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)^๗ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๓๒ รูป แล้วดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random sampling) ผู้วิจัยดำเนินการแจกจ่ายด้วยตนเองกับกลุ่มตัวอย่างในจังหวัดอ่างทอง มีการนัดหมายให้มีผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวมส่งคืนภายใน ๓ สัปดาห์ ได้แบบสอบถามกลับคืนมา ๑๓๒ ชุด คิดเป็น ๑๐๐ %

ในงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- ๑) จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ตรงตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแจกแบบสอบถาม
- ๒) ติดต่อขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงพระภิกษุผู้บริหารวัดที่มีต่อการพัฒนารูปแบบการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าแจกแบบสอบถาม (Questionnaire)
- ๓) นำส่งหนังสือขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงพระภิกษุผู้บริหารวัดในจังหวัดอ่างทอง ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) และดำเนินการแจกและรับกลับคืนด้วยตนเอง
- ๔) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่รับกลับมาแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ ๑. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และ ๒. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร การสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบบรรยายอธิบายและพรรณนาความ วิเคราะห์ลักษณะปัญหาจากเอกสาร จากการสัมภาษณ์ และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ๑) รวบรวม

^๗ ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : บิซิเนสสอร์แอนด์ดี, ๒๕๕๒), หน้า ๔๘ – ๔๙.

ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ๒) จัดลำดับข้อมูล ๓) จากการสัมภาษณ์ ๔) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหาตามประเด็น ๕) สรุปผลการวิจัย

๒) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

หลังจากได้รับแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยจะได้นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดไปทำการตรวจสอบความถูกต้อง การลงรหัส และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการคำนวณค่าสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์การนำเสนอและสรุปผลการวิจัย

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง และระดับความคิดเห็นของพระภิกษุผู้บริหารวัดที่มีต่อการพัฒนารูปแบบการจัดการสาธารณูปการของวัดในจังหวัดอ่างทองใน ๒ ด้าน คือ ๑) ด้านการก่อสร้าง ๒) ด้านการบูรณปฏิสังขรณ์ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), สำหรับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละหัวข้อคำถามในแบบสอบถาม

๑. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรม โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหา (อย่างน้อย ๕ ท่าน) ให้แต่ละท่านพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- + ๑ หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
- ๐ หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น
- ๑ หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

แล้วนำคะแนนมาแทนค่าในสูตร^๔

การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหา (Subject matter specialists) อย่างน้อยสามคนแล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัด ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์

^๔สุรียรี ศรีโกการภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๖), หน้า ๑๒๙-๑๓๐.

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหา
 ทั้งหมด
 N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การแปลความหมาย มีดังนี้

ถ้าดัชนี IOC คำนวณได้มากกว่าหรือเท่ากับ ๐.๐๕ ข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทน
 ลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น

ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนี IOC คำนวณได้ต่ำกว่า ๐.๐๕ ข้อคำถามนั้นถูกตัดออกไปหรือ
 ต้องปรับปรุงใหม่ โดยได้ค่า IOC = ๐.๙๖

๒. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)
 ของ (Cronbach)^๙ โดยคะแนนที่ได้จากเครื่องมือวิจัยไม่ใช่เป็นระบบ 0 กับ 1 แต่อาจเป็น 5,4,3,2,1
 จากมาตราส่วนประมาณค่า หรือคะแนนจากแบบทดสอบอัตนัย $\alpha = ๐.๘๓๗๕$

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α หมายถึง สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n หมายถึง จำนวนข้อของเครื่องมือวัด

s_i^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ

s_t^2 หมายถึง คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

๓. ค่าร้อยละ (%)

$$\text{ร้อยละ (Percentage)} = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ f หมายถึง ความถี่

n หมายถึง จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

๔. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)

$$(\bar{x}) = \frac{\sum_{i=1}^k f_i X_i}{n}$$

^๙Cronbach, Lee J. *Essentials of psychological testing*, 1971:p.160.

๕. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^k (f_i X_i^2)}{N} - (\bar{X})^2}$$

เมื่อ	i	หมายถึง	๑.๒.๓.....k
เมื่อ	S.D	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	K	หมายถึง	จำนวนกลุ่ม
	f	หมายถึง	ความถี่
	$\bar{X}$	หมายถึง	คะแนนแต่ละข้อที่ i
	N	หมายถึง	จำนวนข้อมูลทั้งหมด
	$\frac{\sum_{i=1}^k f_i X_i^2}{n}$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนน